

UITGAVE VAN WIJKVERENIGING DE VOGELWIJK

Vogelwijk

Jaargang 63 **3** maart 2020

VOGELWIJKWONINGEN GEWILD | BOUWPUT HELLASDUIN BIJNA KLAAR
SLOT AAN 45-JARIGE SCHOOLCARRIÈRE | COMMUNICATIE MET AANDACHT

Vogelwijk

Jaargang 63 . maart 2020

Nummer 3

Advertenties

Beheerder: Thomas Kramer

E advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl

Kwettertjes: Mileen Boutkan

T 3684333, E mhboutkan@planet.nl

Redactie

Dick van Rietschoten

Laan van Poot 152, T 06-27268377

Ria Luitjes

Sportlaan 149, T 06 83 03 08 38,

E ria@mixmarketing.nl

Sjaak Blom

Pauwenlaan 10, T 06 51 79 82 13

E blom.bruin@hotmail.com

Marjet Steenhuisen

Nieboerweg 239, T 06 43 90 33 86.

E marjetsteenhuisen@gmail.com

Ruud van der Hoofd (webmaster)

E webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

E-mailadressen

dvanrietschoten@ziggo.nl en/of

redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging

www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden

T 06 - 24 77 87 21 of

E leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder achterin onder 'Ledenadministratie'

Verschijsing: 10 x per jaar

Oplage: 1900 exemplaren

Druk

Pasmans Drukkerij

Forellendaal 400, 2553 LP Den Haag

T (070) 397 71 71

E info@pasmans.net

Ingezonden kopij

Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Van de Redactie

Door Dick van Rietschoten

De afgelopen maand zijn we overstelpt met enthousiaste reacties op het kleurige en in nieuwe lay-out gestoken winternummer waarmee we deze jaargang hebben geopend. Zowel telefonisch als per e-mail stroomden de positieve geluiden binnen. Leuk! We gaan op deze weg voort en hopen dat de restyling van het blad ook aantrekkingskracht zal uitoefenen op nieuwe adverteerders. Kent u ondernemers in of rond de wijk of bent u misschien zelf wel zo iemand, denk dan ook eens aan het feit dat dit magazine tien keer per jaar onder de ogen van enkele duizenden mensen komt die het over het algemeen van voor naar achter lezen. Een kleurige advertentie als blikvanger kan dan goede vruchten afwerpen!

Afgezien van enkele reeksen gure en stormachtige dagen heeft de winter die nu al bijna achter ons ligt z'n tanden nauwelijks laten zien. Half januari zagen we onder meer in de bermen langs de Segbroeklaan en President Kennedylaan de eerste narcissen al met hun gele kopjes boven het maaiveld uitkomen en een week later stonden ze overal fier overeind, evenals heren en der ook vele sneeuwklonks en krokussen. Waar is de tijd gebleven dat er geschaatst kon worden op de Buizerdvijs, dat de wijk onder een witte deken lag en dat zelfs tijdens een paaspuzzeltocht de jeugdige deelnemers en hun meehobbelende ouders door een sneeuwvacht werden overvallen? Dat laatste vond plaats (we hebben het in ons redactiearchief opgezocht) op 24 maart 2008. Verderop in dit nummer kunt u overigens lezen over nog een andere winterse maartmaand, te weten die van 1952.

Goed nieuws: er komt dit jaar opnieuw een paaspuzzeltocht, dankzij de inzet van de vorig jaar vernieuwde Commissie Kinderactiviteiten! Datum en tijd: maandag 13 april om 13.00 uur. Startlocatie: Eiberplein. Zet dat dus alvast maar in de agenda's. En dat is nog niet alles, want negen dagen eerder – op zaterdag 4 april – organiseert dezelfde commissie voor kinderen in de basisschoolleeftijd een Lentedisco in een van de sportzalen achter de Nutsschool. Tussen 17.00 en 20.00 kan de jeugd daar volop swingen en van een hapje en drankje genieten. Meer informatie verderop in dit blad.

In de meeste verhalen in dit nummer spelen – geheel onbedoeld trouwens - vrouwen de hoofdrol. Dat komt eigenlijk heel goed uit, want maart is al sinds jaar en dag de maand waarin de Internationale Vrouwendag wordt gevierd: dit jaar op zondag 8 maart. Kijk maar eens op de bijzonder aardige website internationale-vrouwendag.nl waar ook per regio alle activiteiten op dat gebied staan vermeld.

We wensen u allen, van welk geslacht dan ook, een mooie lente!

De wijk in Vogelvlucht

Door Redmar Wolf, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

Een terugkerend discussiepunt in ons gezin is de vraag wat gezonder is: volkorenbrood of witbrood? De rest van de familie zweert bij witbrood, ik ben opgevoed met de - in mijn ogen gezondere - volkorenvariant. Wie heeft er gelijk? Qua voedingswaarde lijken beide broodsoorten elkaar niet veel te ontlopen. Maar volkorenbrood bevat meer vezels en zou hierdoor gezonder kunnen zijn. Inmiddels is het vraagstuk voor mij wat minder actueel geworden. Sinds enige tijd ontbijt ik met haver-mout. En in de weekenden eet ik meer dan eens - en enigszins schuld-bewust - een witte boterham mee met de rest van de familie. Stiekem smaakt het best wel goed.

Zweeds

Dat soort luxeproblemen kende men vijfenzeventig jaar geleden niet. In Den Haag werd honger geleden; er was geen brood en er was dus ook niets te kiezen. En opeens was daar witbrood, of beter gezegd: het Zweedse wittebrood. Als manna uit de hemel. Brood dat in Nederland gebakken was uit meel dat per schip uit - inderdaad - Zweden was aangevoerd. Later zouden ook nog andere levensmiddelen worden gedropt door Amerikaanse en Britse bommenwerpers. Anders dan veel mensen (mijzelf inbegrepen) geloven is het Zweedse wittebrood nooit uit vliegtuigen gedropt, maar is het steeds door Nederlandse bakkers vervaardigd. Maar: one size fits all, want een volkorenvariant kende men niet.

Bevrijdingsontbijt

Het vervaardigen van Zweeds wittebrood is een baktraditie die onze Vogelwijkbakker Victor Driessen binnenkort (tijdelijk) in ere hoopt te

herstellen. Omdat wij dit jaar nationaal en lokaal vieren en herdenken dat 75 jaar geleden heel Nederland weer een vrij land werd, is een groepje wijkbewoners bezig met de voorbereidingen voor een Vogelwijk Bevrijdingsontbijt op dinsdag 5 mei. In het kader daarvan zal Victor Driessen naar oud recept Zweeds wittebrood gaan bakken. De definitieve locatie en nadere bijzonderheden volgen nog, maar houdt alvast de datum vrij!

Een andere datum die u dan meteen kunt vastzetten is **donderdag 14 mei**: om 20.00 uur stipt begint dan in de inmiddels bekende toneelloods aan de Laan van Poot onze **Algemene Ledenvergadering**. De agenda en andere stukken worden zo spoedig mogelijk verspreid.

Anders dan driekwart eeuw jaar geleden is er tegenwoordig in Den Haag trouwens genoeg te eten. In onze wijk gaan bewoners zelfs geregeld elkaar aan tafel. Deze maand staat er een nieuwe editie van het succesvolle jaarlijkse *Running Dinner* op stapel, om precies te zijn op zaterdagavond 28 maart, enkele uren voor het ingaan van de zomertijd. Geweldig dat Bernadette van Gigch en Karen Sjouke dit culinaire festijn al voor de zesde keer organiseren. Maar er is meer geweldig.

Geweldig dat er deze maand (tot 23 maart) in een tot lunchroom en kunstgalerie omgebouwd kerkje aan het Pomonaplein van woensdag t/m zondag een expositie te bezichtigen is over de vorig jaar afgebroken Sacramentskerk, die sinds 1926 aan de Sportlaan stond.

Geweldig ook dat de Commissie Kinderactiviteiten aan de slag is met het voorbereiden van

weer een nieuwe paaspuzzeltocht en zelfs een lentedisco voor kids. En geweldig toch, die koffieochtenden voor wijkbewoners op elke eerste en derde maandagmorgen van de maand in het Houtrust-tennis paviljoen en de maandelijkse etentjes van Dinerclub Vogelwijk! Maar het meest geweldige is toch dat wij al zo lang in vrijheid kunnen leven. Dat

we in vrijheid ons druk kunnen maken over zoiets onbenulligs als de keuze tussen wit brood en volkoren. Een vrijheid die we moeten koesteren, vooral in dit jaar!

Redmar Wolf (ook namens mede-bestuursleden Hans van Nieuwkerk, Marcella Putter en Adam Braithwaite)

U bent van harte uitgenodigd om op 5 mei deel te nemen aan het

Vogelwijk Bevrijdingsdagontbijt

Op dinsdag 5 mei, de dag waarop we vieren dat Nederland 75 jaar geleden werd bevrijd van bezetting, oorlogsgeweld en terreur, biedt wijkvereniging De Vogelwijk de bewoners een Bevrijdingsontbijt aan.

Dit evenement zal worden gehouden van 09.30 – 11.00 uur op een nog nader bekend te maken locatie. Alle wijkbewoners, ook kinderen, zijn van harte welkom. Een muzikale en historische omlijsting maakt deel uit van het programma. Deelname aan het ontbijt is kosteloos. U dient zich echter wel van te voren op te geven.

Reserveer de datum alvast en meld u aan via het e-mailadres cultuur@vogelwijkdenhaag.nl onder vermelding van het aantal volwassenen en kinderen dat zal aanschuiven.

Mise-en-place voor complex Hellasduin bijna gereed

Door Dick van Rietschoten

Op de tekenafels was het al enige tijd klaar, maar de creatie van appartementencomplex Hellasduin aan de Laan van Poot krijgt nu ook op de bouwlocatie gestalte. Half februari is op de plek waar eens de sportacademie HALO stond een begin gemaakt met de voorbereidingen voor de bouw, vergelijkbaar met het proces dat bij het bereiden van maaltijden in de horecawereld de mise-en-place wordt genoemd.

Bouwput

Tijdens deze fase, die naar verwachting nog tot de tweede week van maart duurt, wordt met ingenieuze apparatuur aan de randen van het te bebouwen terrein een waterdichte damwand aangebracht. Zo ontstaat een ongeveer zeven meter diepe bouwput, die na het wegpompen van overtollig grondwater wordt voorzien van een waterdicht fundament. Daarop zal in de loop van dit jaar Hellasduin verrijzen, met 42 appartementen, een parkeerkelder en een bijbehorende autolift.

Tot voor kort was het gangbaar dat bij bouwprojecten gebruik werd gemaakt van stalen damwanden, die met veel herrie in de grond werden geheid of getrild. Dat gebeurt op vele plekken nog steeds, maar sinds begin deze eeuw is er ook een aanzienlijk minder lawaaiige en vibrerende methode om waterdichte wanden voor bouwputten te maken: het CSM-systeem, een afkorting van Cutter Soilmix.

Freeswerk

Op 17 februari mocht het bestuur van de Kopersvereniging Hellasduin, dat de toekomstige bewoners vertegenwoordigt, een kijkje komen nemen om tekst en uitleg te krijgen over het realiseren van de bouwkuip met behulp van de CSM-techniek. De bezoekers werden rondgeleid door Oskar de Kok, projectleider bij het bedrijf BodemBouw uit Uden, dat de klus klaart.

Op het terrein staat een hoge 'grondboormachine' met aan de onderkant echter geen boor, maar twee grote tegen elkaar indraaiende raderen. „Daarmee worden diepe gaten in de bodem gefreesd”, aldus De Kok, „en tegelijker-

Tekst en uitleg van Oskar de Kok

De raderen van de CSM-freesmachine

In een hoek van het bouwterrein zijn de contouren al zichtbaar van de plek waar de automatische autolift naar de toekomstige parkeergarage wordt ingebouwd.

tijd wordt die grond geïnjecteerd met water en een soort cementpoeder, dat als bindmiddel en verhardingsmiddel fungeert. De bodem in de gefreesde gaten wordt binnen een dag uitgehard en na enige tijd ontstaat zo een aanengesloten waterdichte wand.”

Karnemelk

De uitleg van De Kok wordt geïllustreerd door de in vol bedrijf zijnde freesmachine, de hoge oranje-zwarte silo waarin zich het cementpoeder bevindt en het bijbehorende waterspuitende mengstation. „Eerst heeft het nog de dikte van karnemelk, maar daarna wordt het in de grond een dikke pap die vervolgens keihard wordt”, vat De Kok lachend samen. „Soms stuiten we in de bodem op flinke stenen die het werk bemoeilijken, maar hier in deze zandige duingrond gaat het van een leien dakje.”

Irene van Geest, voorzitter van de kopersvereniging Hellasduin, kondigt alvast aan dat „ergens in maart een feestelijk moment zal plaatsvinden” om de officiële start van de

bouw door het Woerdense bouwbedrijf Bolton te markeren. Op locatie natuurlijk, en niet met karnemelk maar met een spiritueeler drankje.

Nieuwbouw Sportlaan

Intussen wordt een kilometertje noordoostwaarts, op de plek tussen Sportlaan en Sijzenlaan waar de Sacramentskerk stond, in sneltreinvaart gewerkt aan de bouw van het woningproject *De 12 Pauwen*. Na een maandenlange voorbereidingsperiode voor het grondwerk van deze twaalf (gasloze) eengezinswoningen begon bouwbedrijf Van Mierlo in de laatste week van januari met het plaatsen van de betonnen prefabwanden. Een paar weken later lagen de plafonds er al op, waarna het leidingnetwerk werd aangebracht dat tussen begane grond en eerste verdieping wordt weggewerkt. De etages zullen spoedig volgen. Op 14 februari mochten drie kleuterklassen van de naburige basisschool De Parkiet een kijkje op de bouwplaats nemen. Voor elke kleuter was een bouwhelmpje beschikbaar.

Woningproject *De 12 Pauwen* aan de Sportlaan in aanbouw

‘Ik heb altijd
met liefde in het
onderwijs gewerkt’

Directeur Ria Schoonenboom zegt Heldringschool vaarwel

Door Dick van Rietschoten

Met een daverend slotakkoord kwam in de derde week van februari een eind aan de bijna 45-jarige onderwijsloopbaan van Ria Schoonenboom (65), directeur van de Heldringschool aan het IJsvogelplein.

Ria begon haar carrière in 1975 in een – niet meer bestaande – school in de Valkenbosbuurt en belandde via een school in het Belgisch park en de Vrije School aan de Waalsdorperweg twintig jaar geleden in de Vogelwijk. Op de Heldringschool kreeg ze na een paar jaar de functie van adjunct-directeur en in 2006 werd ze er benoemd tot schoolleider.

Op woensdag 19 februari was er op school een drukbezochte afscheidsreceptie. Kort daarvoor had Ria afscheid genomen van de leerlingen. De kinderen zongen haar toe op het schoolplein en kregen daarna een voorstelling van Frank Koomans Poppentheater voorgeschoteld. Toen twee dagen later de leerlingen al hun eerste voorjaarsvakantiedag vierden, had het onderwijsteam van de school alle gelegenheid om Ria in besloten kring uit te luiden, onder meer met enkele workshops, een lunch en een borrel. Na de vakantie trad de nieuwe directeur aan: André Hogervorst uit Lisse, een man met een rijke onderwijservaring over wie Ria „een heel positief gevoel” heeft.

Passie

Het thema ‘onderwijs’ heeft al van jongs af aan het leven van Ria Schoonenboom beheerst. „Als kleuter verkondigde ik al overal dat ik schooljuffrouw wilde worden en van dat idee ben ik nooit meer afgestapt,” vertelt ze. Begin

jaren zeventig doorliep ze onder de naam Ria Veldhuijzen de christelijke pedagogische academie die destijds in de Hortensiastraat was gevestigd. Later trouwde ze met Piet Schoonenboom, een van de twee muzikleren die deze gedegen ‘kweekschool’ rijk was. De echtelieden werden niet alleen ouders, maar zijn inmiddels ook opa en oma.

Je zou Ria Schoonenboom een mooie mengeling kunnen noemen van enerzijds een statige, precieze en strenge gouvernante en anderzijds een frivool kindermisje dat nooit vergeet zelf jong te zijn geweest. In elk geval heeft ze, ook naar eigen zeggen, bijna levenslang een passie voor onderwijs gehad. „Die passie is altijd gevoed”, verduidelijkt ze, „door mijn overtuiging dat onderwijzen en opvoeden niet alleen een kwestie is van de ontwikkeling van het verstand en het volproppen met kennis. Het gaat om de vorming van de héle mens, dus ook van hart en handen, van creativiteit, kunst en muziek en niet te vergeten: algemeen geldende normen en waarden en sociale vaardigheden.”

Tijdens haar jaren op de Vrije School is die opvatting verder versterkt. „Daar geldt heel sterk het uitgangspunt dat goed onderwijs een combinatie moet zijn van cognitieve én creatieve ontwikkeling. Dat heb ik ook meegenomen naar de Heldringschool en zo komt dat hier

Begin van de sloop van de oude Heldringschool, januari 2013

onder meer tot uiting in lessen handvaardigheid en in het bezoek van kinderen aan musea en theatervoorstellingen of aan het Residentie Orkest. Ik ben me er overigens heel goed van bewust dat dat niet overal zo simpel te realiseren is. Het gaat hier immers om een zeer bevoorrechte school in een zeer bevoorrechte buurt.”

Nieuwbouw

Toen Ria nog maar net directeur was, viel ze met haar neus in de boter, want in 2007 zou de school 80 jaar bestaan en dat moest uiteraard worden gevierd. „Gelukkig was dat niet alleen een zorg van mij”, relativeert ze, „want ik heb altijd een geweldig en zeer hecht team om me heen gehad, dus met elkaar losten we het wel op. Veel ingrijpender was de hectische periode tussen 2012 en eind 2014, met de afbraak van het oude gebouw, de tijdelijke verhuizing naar twee andere locaties en de bouw van een nieuwe school. Het was natuurlijk allemaal leuk en spannend, zoals

het overleg met de architect over het ontwerp voor het nieuwe gebouw, maar alles bij elkaar waren het wel tropenjaren.”

Diaspora

In gedachten ziet ze het weer even voor zich: hoe de school in de herfst van 2012, kort voor de sloop, in de diaspora geraakte: de peuteropvang en de groepen 1 t/m 4 werden gevestigd in een oude school in de Gaffelstraat in Scheveningen en de overige klassen kregen voortaan les in een leegstaand schoolgebouw aan het Willem Beukelszoonplein, een kleine kilometer verderop. Terwijl de oude Heldringschool werd gesloopt en de nieuwe verrees, reden er daarom vanuit de Vogelwijk op elke schooldag bussen met kinderen en leerkrachten naar de verschillende leslocaties heen en weer.

„De nieuwe school staat er nu al ruim vijf jaar, maar dat beeld met die pendelende bussen staat me nog bij of het gisteren was”, zegt ze. De feestelijke opening van het moderne ge-

bouw in november 2014, nota bene op haar zestigste verjaardag, zal ze ook niet licht vergeten, temeer niet omdat ze apetrots was op het nieuwe pand. En nóg. „Want het voelt toch een beetje als mijn geesteskind, mijn school, waar ik – in samenspraak met de architect uiteraard – een belangrijk stempel op heb mogen drukken. Dat stukje erfenis laat ik hier achter en dat doet m'n hart pijn, echt waar.”

Máxima en Laurentien

In juni 2014, toen de nieuwe school het hoogste punt had bereikt maar nog wel in de steigers stond, onthulde oud-leerling prinses Laurentien een gedenksteen in de gevel ter herinnering aan het verrijzen van het nieuwe gebouw. „Hartstikke leuk dat zij dat wilde doen”, zegt Ria. „Maar ik zal je een geheimje verklappen: in eerste instantie had

ik koningin Máxima op het oog, een vrouw die ik zeer bewonder. Ik had haar een brief geschreven met het verzoek of zij de nieuwe Heldringschool officieel zou willen openen. Helaas leidde dat tot een afwijzende reactie, maar zo kwamen we wel terecht bij Máxima's schoonzus Laurentien, die hier nog op school heeft gezeten toen ze nog Petra Brinkhorst heette. De officiële opening paste niet in haar agenda, maar het onthullen van die gevelsteen was natuurlijk ook fantastisch, ondanks het

Bezoek van oud-leerling prinses Laurentien (juni 2014), die een herinneringsplaquette in de gevel van de nieuwe school onthulde. Rechts Ria Schoonenboom.

feit dat er toen net even een regenbuitje viel. Uiteindelijk is de school geopend door de toenmalige wethouder Ingrid van Engelshoven, die nu minister van Onderwijs is.”

Ontwikkelingen

Terugkijkend op haar onderwijsloopbaan van ruim vier decennia constateert Ria een aantal saillante veranderingen, waaronder vooral de entree van digitale hulpmiddelen in de klas. „Die ontwikkelingen, zoals werken met een digitaal schoolbord en met i-pads, maar ook de introductie van allerlei nieuwe lesmethoden, gingen razendsnel. En als je er dan niet

meer dagelijks voor de klas mee te maken hebt, loop je zó een achterstand op. Ik viel wel eens in voor een zieke collega, maar door al die nieuwe dingen werd het voor mij steeds moeilijker om weer even voor de klas te gaan staan.”

Evenals artsen en andere zorgverleners klagen ook directeuren en leerkrachten in het onderwijs dat ze de laatste jaren steeds meer wettelijk verplichte administratieve rompslomp voor hun kiezen hebben gekregen. Ook Ria Schoonenboom, naar eigen zeggen een ‘mens van ordening en structuur’, werd daar wel eens tureluurs van. Een geluk bij een onge-

Lentedisco en paaspuzzeltocht voor

De Commissie Kinderactiviteiten van de wijkvereniging heeft voor kinderen in de basisschoolleeftijd twee superleuke activiteiten op stapel staan: een discofeest op zaterdag 4 april en een paaspuzzeltocht op 13 april (tweede paasdag). Maar let op: wil je daaraan meedoen, dan moet je dat wel even via een miltje laten weten!

Lekker swingen

De Lentedisco op zaterdag 4 april wordt georganiseerd in samenwerking met *Health & Sportsclub Westduin* bij de atletiekbaan aan de Laan van Poot, achter de Nutsschool. Dat is ook de plek waar het feest zal plaatsvinden. Maar liefst drie uur lang, tussen 17.00 en 20.00 uur kunnen kinderen hier in een van de sportzalen lekker swingen, op muziek van een echte DJ. Trek vrolijke lentekleren aan en sportschoenen (vanwege de gymzaalvloer) en laat je dan helemaal gaan! Voor de dansers

en danseressen staan verschillende soorten frisdrank en gezonde snacks klaar. Ouders zijn ook welkom, zij het niet bij de disco zelf, maar in de ‘huiskamer’ van het sportcentrum, gelegen op een bovenetage. Hier is geen catering voorzien, maar de bezoekers kunnen naar eigen smaak wat meenemen.

Wil je ook komen? Meld je dan aan via activiteiten@vogelwijkenhaag.nl

Dan weten we ongeveer voor hoeveel limonade en snacks we moeten zorgen.

Let op: de zaal heeft maar een beperkte ruimte, dus vol=vol!

luk – en dus een kopzorg minder – is dat de Heldringschool geen vacatures heeft. Dat is op honderden andere basisscholen in het land wel anders.

Stakingen

„Uit solidariteit met de scholen die kampen met een lerarentekort hebben wij de afgelopen maanden ook aan de stakingen meegeedaan”, zegt Ria. „Sommige collega’s hebben die dagen trouwens wel dankbaar benut om achterstallige werkzaamheden in te lopen, zoals de administratieve klussen waar ik het net over had.”

„Ik vind het trouwens goed dat er de afgelopen tijd ook aandacht is gevraagd voor de salarissen in het onderwijs, want leerkracht zijn is voor een belangrijk deel puur liefdewerk. Velen beschouwen het ook als een soort roeping. Je moet niet primair voor het geld het onderwijs in gaan. Nee zeg, rijk word je daar niet van! Dat hoeft ook niet, maar wat meer waardering voor het vak zou goed zijn. Ik ben trouwens blij dat ik altijd collega’s om me heen heb gehad die het werk echt met veel liefde doen. Zo heb ik het zelf ook altijd gedaan.”

kinderen van 4 tot 12 jaar

Paaspuzzeltocht

Op **maandag 13 april**, tweede paasdag, zetten we een oude Vogelwijktraditie voort: een spannende paaspuzzeltocht door de wijk. De voorbereidingen hiervoor zijn nog in volle gang, maar we weten al dat de start om **13.00 uur** is op het **Eiberplein**. Daar krijg je een deelnemersformulier, waarna je op pad kunt. Kleine kinderen hebben wel begeleiding van een ouder of ander familielid nodig!

Wil je ook komen? Meld je dan aan via activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Dringende oproep: Help mee!

De Commissie Kinderactiviteiten zou het zeer op prijs stellen als wijkgenoten zowel bij de disco als bij de paaspuzzeltocht een helpende hand zouden toesteken. Bij de disco hebben we bijvoorbeeld extra mensen nodig om te assisteren bij de aankleding van de zaal en opbouw van de apparatuur, het uitdelen van frisdrank en hapjes en natuurlijk het opruimwerk.

Voor de organisatie en uitvoering van de paaspuzzeltocht zou enige assistentie ook geen overbodige luxe zijn. Wil je meedoen of heb

je nog leuke ideeën, stuur dan asjeblieft een mailtje naar bovenvermeld mailadres.

Overigens zoekt het bestuur van de wijkvereniging ook nog mensen die ideeën hebben om de VogelVrijmarkt op het IJsvogelplein op **Koningsdag, maandag 27 april**, een extra feestelijk tintje te geven, bijvoorbeeld met een consumptiekraampje en/of een terrasje.

Stuur hiervoor een e-mail naar bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Onderbroken voetpad langs Haagse Beek wordt geheeld

Door Dick van Rietschoten

Het deels verdwenen voetpad langs de Haagse Beek in de Bosjes van Pex komt in z'n geheel terug, hoogstwaarschijnlijk nog dit jaar. Dat hebben beleidsmedewerkers van het stadsdeel Segbroek in het vooruitzicht gesteld tijdens een gesprek met Janneke Hes, bewoonster aan de Kruisbeklaan, gevolgd door een bezoek aan de Bosjes. Ook kreeg zij de toezegging dat er bankjes worden geplaatst op de drukke wandel- en fietsroute door het duingebied tussen de De Savornin Lohmanlaan en Kijkduin.

Janneke Hes, Huub Verkade en Joke ten Berge bij het asfaltvoetpad dat ter hoogte van de verplaatste oude iepen opeens ophoudt. Wandelaars hebben er inmiddels al een 'olifantenpaadje' aan vastgeknoopt.

Uitnodiging

Vorig jaar trok Janneke, die tussen 1974 en 1982 VVD-gemeenteraadslid is geweest, diverse malen bij de gemeente aan de bel over de verdwijning van een groot deel van het voetpad langs de Beek. Ook sloeg ze alarm via een ingezonden brief in het novembernummer van dit blad, waarin ze tevens klaagde over de verzanding van het veelgebruikte voet- en fietspad tussen het duinveld aan de De Savornin Lohmanlaan en Kijkduin (het Ruys de Beerenbrouckpad) en het gemis aan zitbankjes langs deze route. Dat alles bleef niet onopgemerkt. Het leidde ertoe dat Joke ten Berge, teammanager van het stadsdeelkantoor Segbroek, Janneke uitnodigde voor een onderhoud en een gezamenlijk uitstapje om de bekritiseerde locaties ter plekke te bekijken. Een wijkbladverslaggever mocht er getuige van zijn. De invitatie werd in dank aanvaard en op maandag 10 februari in daden omgezet.

Grens Segbroek-Loosduinen

Op het stadsdeelkantoor, waar behalve manager Joke ten Berge ook assistent-groenbeheerder Huub Verkade aan de koffietafel aanschuift, blijkt al snel waarom de communicatie over de Bosjes van Pex vanuit het stadsdeel Segbroek wel eens te wensen overlaat. De Bosjes behoren namelijk officieel toe aan het stadsdeel Loosduinen. „Sterker nog: de hele zuidelijke Sportlaan valt onder Loosduinen, althans de rijbanen”, legt Huub Verkade uit. „De woningen staan in de Vogelwijk en zijn dus onderdeel van Segbroek, maar buiten de rooilijn zit je opeens in Loosduinen. Als een bewoner van dat gedeelte van de Sportlaan een vuilcontainer bij z'n huis weghaalt en aan de stoeprand van de nieuwe ventweg zet, brengt hij die bak in feite van Segbroek naar Loosduinen. Een bizarre situatie!”

Betrokken

Huub Verkade werkt, samen met Sven Walleze (niet bij het gesprek aanwezig), als vervanger

van groenbeheerder Ariën Tuin. Deze is tijdelijk gedetacheerd bij het Ingenieursbureau Den Haag, de gemeentelijke organisatie die grote projecten op het gebied van groen en infrastructuur voorbereidt en begeleidt.

Geduldig luisteren Verkade en Ten Berge naar de kritische noten en vurige pleidooien van Janneke Hes. „Ik ben nu eenmaal een opstandig mens”, had Janneke zich bij de ontvangst op het stadsdeelkantoor ietwat verontschuldigen voorgesteld, waarop Joke ten Berge zich had gehaast die negatieve kwalificatie een positieve lading te geven. „Wij zien u helemaal niet als opstandig, maar als betrokken.”

Verplanting

Aan de hand van een plattegrond van de Bosjes van Pex nemen de ambtenaren met de betrokken Vogelwijkbewoonster de vroegere, huidige en toekomstige situatie van het gebied door. Bij de herprofilering van de zuidelijke Sportlaan bestonden er al plannen om het stroomgebied van de Haagse Beek in ecologisch opzicht te verbeteren, maar het duurde veel langer dan gedacht voordat alle betrokken partijen (bestuurders, groenbeheerders, stadsecologen) het eens waren. Daarom gebeurde er na het spectaculaire verplanten van vier oude iepen van de huizenkant van de Sportlaan naar de zoom van de Bosjes lange tijd helemaal niets.

Door die verplantingsoperatie en het aanbrenge van stutconstructies voor de iepen moest inderdaad een deel van het bestaande voetpad het ontgelden en mocht ook een paar honderd meter fietspad langs de bosrand niet meer in twee richtingen worden bereden. Of dat laatstgenoemde euvel wordt verholpen, staat nog ter discussie, maar dat het voetpad in z'n geheel terugkomt, is zeker.

Informatiebijeenkomst

„Komende nazomer zal rond de Haagse Beek in de Bosjes meer biodiversiteit worden aangebracht”, aldus Huub Verkade. „Er staan nu

De Haagse Beek wordt een stukje versmald en omgeleid om meer beplanting mogelijk te maken

bijvoorbeeld nogal veel iepen. Er moeten méér soorten komen. In totaal zullen er 260 bomen en boompjes worden gekapt en 480 nieuwe worden aangeplant. Ook wordt een stukje van de Beek gedempt, waarbij een smalle maar diepe ‘bypass’ wordt aangebracht. In het gedempte stuk kan dan extra groen worden neergezet, mede om de sportvelden wat meer aan het oog te onttrekken.” Volgens Joke ten Berge zal voor omwonenden van de Bosjes van Pex op een nog nader te bepalen datum een informatiebijeenkomst worden gehouden, waar uitgelegd wordt wat er gaat gebeuren en waarom.

Zorgenkindje

Het Ruys de Beerenbrouckpad naar Kijkduin is inderdaad een zorgenkindje”, erkent Huub

Verkade. „En zolang er geen definitieve oplossing tegen het verzandingsprobleem is gevonden, zal dat voorlopig nog zo blijven. Het heeft echt op allerlei niveaus aandacht, maar men is er nog niet uit. Ik kan al wel toezeggen dat er zitbankjes langs het pad worden geplaatst, dit jaar nog.”

Vanwege de gure en venijnige staart van winterstorm Ciara wordt na het onderhoud van bijna een uur besloten alleen naar de Sportlaanrand van de Bosjes van Pex op excursie te gaan en het Ruys de Beerenbrouckpad links te laten liggen. Janneke Hes vindt het geen enkel bezwaar. Ze is nog altijd blij verrast dat ze eindelijk een gewillig oor heeft gekregen en bedankt na afloop van het locatiebezoek de twee Segbroekvertegenwoordigers nogmaals uitbundig.

Een dagelijks zeebad: Oppepper voor lichaam en geest

Vogelwijk-columniste Anja Knoope leerde onlangs op het Zuiderstrand Tom Trotz uit het Statenkwartier kennen. Hij is een bijzonder sportief mens. Vrijwel elke dag neemt hij een duik in zee. Op een winderige winterdag overwon Anja haar vrees voor het koude water en vergezelde Tom in de golven.

Door Anja Knoope

Windkracht 5 bij een temperatuur van 8 graden. Een normale dag, zoals er zo veel zijn deze winter. Hoe meer van zulke dagen, hoe groter het verlangen naar de zomer. Maar voor een aantal kustbewoners lijkt het altijd zomer. Zij zwemmen vrijwel dagelijks in zee, weer of geen weer. Tom Trotz is één van hen en op een dag in februari liep ik na enige aarzeling met hem mee het ijskoude water in.

Openstaande zintuigen

Tot mijn eigen verrassing moet ik achteraf bekennen dat het mij uitstekend is bevallen. Ja, natuurlijk was het onwennig en ik zag er enorm tegenop om het koud te hebben. En alles waar ik bang voor was geweest, was ook inderdaad aanwezig: harde wind, een flinke stroming met behoorlijke golven waarin ik me niet staande kon houden, natte haren en

striemend zand tijdens het aankleden. Maar het was ook een bijzondere sensatie! Het contact met de bruisende zee gaf een gevoel van speelsheid aan me mee, dat ik lang niet ervaren had. Kwam dat misschien ook doordat het al zo'n dertig jaar geleden was dat ik voor het laatst in de Noordzee had gezwommen? Al mijn zintuigen stonden open: ik hoorde het geweld, proefde hoe zout de zee kan zijn en voelde mijn huid tintelen. En had de hele verdere dag veel energie. Het deed me goed uit mijn comfortzone te stappen. Ik voelde me gezond en stoer. Maar toch: ik begrijp er nu weliswaar iets meer van waarom mensen dit dagelijks doen, maar voel me vooralsnog toch niet daartoe geroepen.

Meldkamer

Tom Trotz is zo iemand die het wel dagelijks doet, ongeacht het jaargetijde. Dag in dag uit is de Vogelwijk voor hem de springplank naar zee. Bij hem thuis in het Statenkwartier vertelt hij dat hij al dertig jaar met veel plezier bij de 'Haagse politie' werkt in de regionale meldkamer van 112. „In mijn functie ben je de spin in het web van politie, brandweer en ambulancedienst. Ik heb me geen dag verveeld. Maar eind april, op m'n 62ste, ga ik met vervroegd pensioen. Dan heb ik ook meer tijd voor mijn sportieve passies. Ik ben bijvoorbeeld sportmasseur en vrijwilliger bij Haag Atletiek.”

Tom heeft tien marathons gelopen en een aantal keren de CPC-loop. Die ervaringen gebruikt hij nu om andere lopers te begeleiden, zowel door middel van coaching als met massages. „Ik vind het leuk mijn kennis over te dragen.” Daarnaast heeft Tom thuis zijn eigen (sport)massagepraktijk, waar hij ook reiki geeft en mental coaching. „Dat wil ik na m'n pensionering ook verder uitbouwen. „Ik kom in een nieuwe levensfase en daar kijk ik naar uit. Ik denk dat ik tijd tekort kom.”

„Je moet er niet
te veel over
nadenken”

Mindset

Volgens Tom vraagt het een bepaalde mindset om iedere dag in zee te duiken. „Je moet er niet te veel over nadenken. 'Kom op, we gaan!' zeg ik wel eens tegen mezelf. Ik doe het nu al zo'n drie jaar. Maar vóór die tijd was ik trouwens ook al bijna elke dag aan zee te vinden. Wandelend, fietsend, rennend en geregeld een stukje zwemmend bij strandtent The Beach. Het is gewoon een vorm van buiten spelen hè? Dat zwemmen in zee deed ik meestal, als het werk het toeliet, in de namiddag, maar op een dag besloot ik *out of the blue*: laat ik ook eens in de ochtend gaan, vóór mijn werk. En dat beviel zo goed dat het vaste routine is geworden. Het is een goed begin van de dag en het helpt me om in mijn eigen modus te komen.”

Harde stormachtige wind is voor Tom eigenlijk de enige reden om een keer over te slaan. „Je moet je kleren ergens neerleggen, maar bij storm is dat een gedoe, want de boel waait weg.” Als het vriest zwemt hij ook. „Ik heb wel eens een gevoelstemperatuur van 15 graden onder nul meegemaakt. Het is overigens geen probleem voor mij om een keertje niet te gaan. Je moet er geen halszaak van maken, vind ik.

Iceman

Tom heeft onlangs een cursus gevolgd met behulp van de ademhalingstechnieken van Wim Hof, die we kennen als *The Iceman*. Hij heeft toen ook in een ijsbad gelegen en is bijna onderkoeld geraakt omdat hij daar op anderen moest wachten. Zo lang buiten in zwembroek was hij niet gewend.

Het principe is dat je door ademhalingsoefeningen leert om veel zuurstof in je lichaam op te nemen. Dat helpt om het in een ijsbad langer vol te houden. De cursus was een leerzame ervaring en de ademhalingsoefeningen vindt hij goed bruikbaar, maar toch haalt het

ijsbad het voor Tom niet bij zwemmen in zee. „Lekker vrij, één met de natuur. De zee is hier gewoon onze achtertuin en daar kun je gebruik van maken.”

Gezonde beleving

„Een koud zeebad maakt dat je niet nadenkt over gisteren: je bent totaal in het nu.”, zegt Tom. „Je lichaam is eigenlijk een beetje aan het overleven. Je krijgt het koud en je buitenste ledematen, armen, benen worden koud. Maar je organen zijn voldoende beschermd. Je moet wel blijven bewegen en op een gegeven moment moet je er echt uit, anders raak je onderkoeld.” Tom gelooft erin dat door het zwemmen zijn bloedsomloop een *boost* krijgt en zijn immuunsysteem verbetert. Sinds hij dagelijks zwemt is hij nog niet ziek geweest. Hij vindt het wel leuk om te delen en daarom maakt hij iedere dag een foto van de zee die hij op Instagram zet. Collega's zien dat ook en zeggen dan vaak: 'Jij liever dan ik.'

Probeer het eens

Tom zwemt meestal alleen, maar ook wel met anderen, altijd op dezelfde plek, bij strandslag 8. „Dat is gewoon een leuk stukje strand. Hij ontmoet daar vaak mensen die ook dagelijks zwemmen en maakt dan een praatje. „Het schept toch een band.” In de zomer drinken ze soms een kop thee met elkaar bij strandtent The Beach. „Toch is het voor mij vooral een kwestie van m'n eigen ding doen. Ongebonden. Het ritje op de fiets naar het strand, dan even de zee in en als je dan naar huis fietst, voel je je alweer opwarmen. Ik zeg vaak tegen mensen: 'probeer het eens!' En als iemand het echt wil proberen, ga ik natuurlijk mee.”

Tips voor beginners

Hiermee komt Tom direct bij beginnerstip nummer 1: als je in zee wilt gaan zwemmen, en zeker buiten het zomerseizoen om, ga dan

nóóit alleen. Dat is niet enkel een mentale kwestie, legt hij uit, maar ook fysiek van belang. Je kunt elkaar dan in voorkomende gevallen vasthouden. De bodem is ongelijk en er zijn soms muilen in het water waar je in kunt geraken, waardoor je afdrijft. Houd ook rekening met de onderstroom, waardoor je om kunt vallen. En zorg er altijd voor dat je vaste grond onder je voeten blijft houden.”

Een voor de hand liggende tip voor *all-season*-zeezwemmers is te beginnen in het voorjaar of de zomer en dan door te zetten naar het najaar en de winter.

Tom maakt het nog wat eenvoudiger. „Ik zeg wel eens tegen mensen die met stress bij mij komen: Ga naar het strand, trek je sokken en schoenen uit en ga gewoon een stuk lopen langs de vloedlijn. Laat de wind door je haren waaien, ga aarden en lekker een frisse neus halen. Zout water op je huid, al die mineralen, heerlijk! Probeer dat in je systeem te krijgen, en dan liefst iedere dag!”

Hebt u uw contributie al overgemaakt?

Bij onze nieuwe penningmeester Adam Braithwaite zijn de afgelopen maand al enkele honderden bankoverschrijvingen binnengekomen van leden van de wijkvereniging, die daarmee hun contributie voor dit jaar hebben betaald. Zij gaven daarmee gehoor aan de oproep in de factuur die meegelift was met het vorige nummer van dit blad.

Mocht u uw jaarlijkse bijdrage al hebben betaald, dan wordt u hartelijk bedankt. En als u het nog niet hebt gedaan, sluit u dan snel aan bij de grote stroom betalende leden. Dan maakt u niet alleen de penningmeester, maar het gehele bestuur blij!

MKR

CONFERENCE
FORUM

Smith

Communication

2016 Forum 2016
Netherlands

Forum

2016

Een oer-Haags communicatiebureau
met internationaal accent

Het geheim van Smith

Door Ria Luitjes

Leontine Smith (47), is een Haagse die in totaal al zo'n 35 jaar in de Vogelwijk woont. Ook meerdere van haar familieleden wonen in onze wijk. Leontine is in Den Haag een bekende verschijning met haar PR bureau, dat niet alleen landelijke en regionale publiciteit realiseert voor tal van opdrachtgevers, maar tevens diverse congressen en evenementen organiseert. Tijd voor een gesprek met deze Smith, weliswaar met 'th' geschreven, maar gewoon op z'n Hollands uitgesproken. Locatie: het kantoor van haar bedrijf Smith Communicatie in het Statenkwartier.

Wie is Leontine en hoe ben je in de Vogelwijk beland?

„Ik ben in 1972 geboren in Scheveningen. Toen ik vijf jaar was, ben ik met mijn ouders en zusje verhuisd naar de Vogelwijk. Daar heb ik tot mijn twintigste gewoond aan de Sportlaan 247, tegenover de Bosjes van Pex. Daarna ben ik op kamers gegaan in de Parkstraat en vervolgens gaan samenwonen in Scheveningen met mijn partner Mark van der Snel. Daar hebben we zo'n vijf jaar gewoond, vlakbij het Circustheater. Twintig jaar geleden hebben we ons huis aan de Zwanenlaan gekocht. Onze zoon Max is daar 16 jaar geleden thuis geboren. Nog steeds wonen we hier met veel plezier.”

„Als je de jaren optelt, woon ik dus ruim 35 jaar in de Vogelwijk. Als kind heb ik op de O.G. Heldringschool gezeten en mijn middelbare school was het 1e VCL. Daarna ben ik Communicatie Management gaan studeren aan de Haagse Hogeschool. Met uitzondering van een studentenuitwisseling van vijf maanden in Gent heb ik altijd in Den Haag

gewoond. Geboren, getogen, gestudeerd en werkend in en voor Den Haag. Na mijn studie en voordat ik ondernemer werd heb ik vijf jaar in loondienst gewerkt bij een ander PR bureau in Den Haag. Naast het runnen van mijn eigen bedrijf met zeven medewerkers ben ik tevens acht jaar lang onbezoldigd bestuurslid geweest van MKB Den Haag. Je kan dus wel zeggen dat ik in meerdere opzichten 100% Haags ben!”

Er wonen meer Smith's met th in onze wijk. Is dat familie?

„Jazeker! De familie Smith woont al vanaf de Tweede Wereldoorlog in de Vogelwijk. Mijn opa woonde op de Sportlaan en mijn ouders Jan & Ivonne Smith wonen in de Eendenlaan. Hier vieren zij dit jaar hun 50-jarig huwelijk! Daarnaast wonen ook mijn twee ooms met hun familie hier in de wijk. Bijna allemaal ondernemers, zo ook mijn vader. Hij had vroeger kantoor aan huis, dus het ondernemerschap is mij met de paplepel ingegoten. Er kwamen altijd wel klanten bij ons thuis, die

ik, toen ik daar oud genoeg voor was, ontving en een kopje koffie aanbood, en dat in meerdere talen!”

Wat betekent het ondernemerschap voor jou?

„Het geeft je aan de ene kant veel vrijheid, maar aan de andere kant is het ook echt knetterhard werken en je hebt veel verantwoordelijkheden. Soms zeg ik gekscherend als ik 100 dingen tegelijk moet doen: dan had ik maar in loondienst moeten blijven. Maar na vijf jaar in loondienst heb ik er in 2003 juist bewust voor gekozen om eigen baas te worden en heb ik *Smith Communicatie* opgericht. Voor mij als ondernemer is het belangrijk dat we als bureau groeien in het soort opdrachtgevers en dat we voor hen het verschil maken. Onze kracht is juist dat we een compact en daarmee daadkrachtig bureau zijn. Het bedrijf runnen doe ik trouwens niet alleen. Tuurlijk, het draagt mijn naam en ik ben het gezicht. Maar we doen het als een team, samen met alle medewerkers. De samenstelling van het team is daarmee heel belangrijk. Gelukkig heb ik een zelfsturend team, dat bestaat uit alleen maar toppers. Dat is een groot voordeel want als ik niet op kantoor ben, loopt alles gewoon door.”

Wat is het geheim van Smith?

„Aandacht. Dat is het geheim van Smith. Aandacht geven aan onze opdrachtgevers, aan hun stakeholders, aan onze eigen relaties en aan elkaar. Daarmee zorgen we voor de publiciteit en (online) zichtbaarheid die onze klanten wensen, door het bedenken en uitrollen van PR-campagnes en de organisatie van evenementen. Aandacht is eigenlijk de rode draad in alles wat we doen. Vanaf het moment dat de klant binnenkomt moet het gewoon een warm bad zijn tot het moment dat de opdracht klaar is. Er wordt regelmatig gevraagd: hoe doen jullie dat toch, met zo'n compact team al die landelijke publiciteit regelen? Op een gegeven moment heb ik geantwoord..... tja dat is *het geheim van Smith* (met een knipoog). Dat geheim

zijn we gaan vertellen in bijeenkomsten die we onder dit motto hebben georganiseerd voor geïnteresseerden en vakgenoten. Maar wij zijn geen opleidingsinstituut. Wij zeggen niet hoe je het moet doen. We vertellen alleen maar hoe wij het hebben gedaan. We hebben hiermee inmiddels al tientallen relaties en vakgenoten geïnspireerd en de kennis die ze bij ons hebben opgedaan kunnen zij weer inzetten om hun eigen klanten beter te bedienen.”

Heb je nog last van de economische crisis gehad?

„Er is eigenlijk nóg een *geheim van Smith* en dat is gelijk ook de kracht van ons bedrijf. We zijn zoals eerder gezegd al die jaren bewust een kleine organisatie gebleven. Ik heb tijdens de crisisperiode gemerkt dat bedrijven zelfs bewust kozen voor een stabiel en compact bureau. Last van de crisis hebben we dan ook eigenlijk niet gehad. Een grote potentiële klant vertelde laatst dat hij via-via bij ons terecht is gekomen. Hij zocht een compact team en vooral jong, succesvol en talentvol. Dan ben je bij ons aan het juiste adres. Ik merk daarnaast dat opdrachtgevers steeds vaker kiezen voor compacte bureaus met veel gecombineerde kennis in huis in plaats van voor een ZZP'er. Wij werken altijd in teams en juist bij PR en de organisatie van events is het hebben van meerdere inzichten en aanliegroutes een groot voordeel. Compact blijven en wel groeien in het type opdrachtgevers, dat is de kunst! Een mooie mix dus tussen het verzorgen van de PR voor Haagse initiatieven en events, werken aan de marketingcommunicatie voor internationale opdrachtgevers die in Nederland actief zijn en het organiseren van evenementen voor diverse kennisorganisaties. Ik vind het super dat we nu bijvoorbeeld werken voor *Legoland Discovery Center* in Scheveningen, dus in feite voor Merlin Entertainments. Dat is wel na Disney het grootste entertainmentbedrijf ter wereld.”

Leontine met haar vader Jan, die aan de Eendenlaan woont

Zijn Den Haag en Smith onlosmakelijk met elkaar verbonden?

'Ja, wij zijn hier gevestigd, dit is 'our hometown'. Wij weten veel van het reilen en zeilen in Den Haag. Wij werken voor en achter de schermen aan veel projecten die Den Haag nationaal op de kaart zetten. Daarbij werken we samen met Haagse leveranciers en partners. Zo hebben wij de PR gedaan voor De Pier, de Haagse markt en organiseren wij al vier jaar hét Haagse ondernemersevent *Den Haag Onderneemt*. Nu werken we bijvoorbeeld aan de opening van het Leonardo Royal Den Haag Promenade hotel en de start

van de herontwikkeling van het voormalige Stationspostgebouw aan de Waldorpstraat. Er zijn zoveel mooie dingen te doen en we hebben al zoveel moois gedaan, zoals het verzorgen van de PR rondom het staatsbezoek in 2016 van koning Filip en koningin Mathilde in opdracht van de Belgische ambassade. Maar we werken ook al jaren voor *NederlandSchoon* en verzorgen sinds vorig jaar de PR voor de *Tong Tong Fair* op het Malieveld.'

Ik zag foto's van jou met Koningin Maxima

„Dat was voor de *Koning Willem I prijs* die jaarlijks aan ondernemingen wordt uitgereikt. We

hebben negen jaar lang de PR voor de *Koning Willem I Prijs* mogen doen. De erevoorzitter was Willem-Alexander. Toen hij koning werd moest hij alle nevenfuncties neerleggen. Koningin Máxima nam zijn taak als voorzitter over. Zij wilde graag voorafgaand aan de uitreiking een gesprek met de betrokkenen, dit keer ook met de organisatoren en degene die de communicatie verzorgde. Dat was ik dus. Samen met twee andere vakgenoten en Klaas Knot, president van de Nederlandsche Bank, hadden we een enerverend gesprek met de koningin.”

„Het Koningshuis is ook iets typisch Haags. Ik zat bij de prinsen Constantijn en Friso op de middelbare school. Willem-Alexander was inmiddels aan het studeren. Prinses Beatrix kwam gewoon als moeder kijken naar de theatervoorstellingen op school. Als je in Den Haag woont, groei je er gewoon mee op en kijk je er niet meer van op. Net zoals nu met de prinsesjes op het Christelijk Gymnasium Sorghvliet. Gelukkig hier geen taferelen zoals in Engeland.”

Wat staat er dit jaar op de kalender aan Haagse evenementen?

„Den Haag heeft twee mooie sportgebeurtenissen in mei en juni. De *Invictus Games* en de *Special Olympics Nationale Spelen*. Voor sommigen is het een beetje verwarrend, maar het zijn twee totaal verschillende evenementen. De *Invictus Games*, het initiatief van de Britse prins Harry, is een sportieve krachtmeting voor zo'n 500 oorlogsveteranen die een lichamenlijk of geestelijk trauma hebben opgelopen. Die Spelen worden in mei in het Zuiderpark gehouden. In juni vinden op verschillende locaties in de stad de *Special Olympics Nationale Spelen* plaats voor 2000 mensen met een verstandelijke beperking. Voor dat evenement zijn wij verantwoordelijk voor de PR-strategie en uitvoering. Daar zijn we erg trots op!”

Vogelwijkagenda

Donderdag 12 maart	14.00 – 16.00 uur: Excursie naar Rotterdamsebaan. Verzamelen in gebouw Het Trefpunt, Binckhorstlaan 340
Maandag 16 maart	10.30 – 12.00 uur: HoutrustKoffie, een ongedwongen ontmoeting van wijkgenoten in het paviljoen van Tennispark Houtrust. Elke wijkbewoner is welkom.
Dinsdag 17 maart	13.30 uur: Lezing van architect Paul Corbey in het Museon
Maandag 23 maart	11.00 uur: Excursie o.l.v. architect Paul Corbey naar Delft. Verzamelen in 'Stationshuiskamer' Den Haag Centraal.
Zaterdag 28 maart	Vanaf 18.00 uur: Running Dinner Vogelwijk. Informatie bij Bernadette van Gigch, b.vangigch@kpnmail.nl
Maandag 30 maart	17.30 uur: Borrel en driegangenu-menu van de Dinerclub Vogelwijk, een gezellige groep wijkbewoners waarbij iedereen kan aanschuiven. Vandaag in restaurant Burrata aan het Goudenregenplein. Aanmelden bij Hedy de Munk, hmdemunk@gmail.com
Zaterdag 4 april	17.00 – 20.00 uur Lentedisco voor kinderen in sportcentrum Westduin achter de Nutsschool
Maandag 6 april	10.30 – 12.00 uur: HoutrustKoffie, een ongedwongen ontmoeting van wijkgenoten in het paviljoen van Tennispark Houtrust. Elke wijkbewoner is welkom.
Woensdag 8 april	14.00 – 16.00 uur: Spelletjesmiddag voor senioren in tennispaviljoen Houtrust
Maandag 13 april	13.00 uur: Paaspuzzeltocht voor de jeugd. Start op Eiberplein.
Maandag 27 april	Vanaf 10.30 uur: VogelVrijmarkt op IJsvogelplein ter gelegenheid van Koningsdag
Dinsdag 5 mei	09.30 uur: Bevrijdingsontbijt voor de hele wijk. Locatie nog niet bekend.
Donderdag 14 mei	20.00 uur: Algemene Ledenvergadering wijkvereniging in theaterloods Dégradé

Vogelwijk ging in 1952 al even 'van het gas af'

Door Dick van Rietschoten

'We moeten van het gas af', horen we al een paar jaar. Maar veteranen onder de Vogelwijkbewoners herinneren zich wellicht dat dat hier begin jaren vijftig ook al even het geval is geweest.

Ernstige ongelukken zijn verder niet gemeld, maar wel heeft het venijn dat Maart in zijn staart had in vrijwel alle plaatsen van ons land veel last veroorzaakt. In Den Haag leidde het overmatige gebruik van elektrische en gaskachels er toe — de kolen zijn blijkbaar bij de meeste mensen op — dat een machine van het gasbedrijf over haar toeren draaide. Vandaag ondervinden vier Haagse wijken er de narigheid van: in Vogelwijk, Bohemen, Componistenbuurt en Benoordenhout is de politie Zaterdagavond komen zeggen dat een groot aantal uren van de dag gasloos zou zijn.

De komende drie decennia zou heel het land het verbruik van aardgas sterk moeten minimaliseren en moeten overstappen op meer duurzame vormen van energie. Het gemeentebestuur van Den Haag heeft de ambitie onze stad al in 2040 zo goed als gasloos te laten zijn. Ook de Vogelwijk, met de duurzaamheidspioniers van Vogelwijk Energie(k) voorop, richt zich op dat streefjaar.

Venijnige staart

Toch is een gasloos bestaan voor de Vogelwijk niet iets geheel nieuws. In maart 1952, dus 68 jaar geleden, hebben we er in deze kustwijk al ervaring mee opgedaan. Dat kwam zo. De voor die tijd tamelijk zachte winter van 1951 op 1952 kreeg in maart van het nieuwe jaar opeens een venijnige staart, met hevige kou.

Dat leidde eind maart zelfs tot overbelasting van het Haagse gasbedrijf, waardoor een ernstige storing in de gasproductie ontstond.

Daarop besloot het gemeentebestuur dat vijf rustige wijken met zo min mogelijk bedrijven, waaronder de Vogelwijk, een paar dagen gedurende een aantal uren van gas verstoken zouden moeten blijven. In elk geval kregen de bewoners van de tijdelijk gasloze wijken wel de verzekering dat in de loop van de middag de gasleverantie zou worden hervat, zodat het bereiden van de warme avondmaaltijd niet in het gedrang zou komen. In de ochtenduren echter kon er geen keteltje met water voor de thee of koffie worden opgewarmd. Bijgaand enkele krantenberichten van 31 maart 1952 uit de dagbladen Het Parool en De Tijd.

Er wordt in de Vogelwijk heel wat verbouwd, zeker als het om net aangekochte huizen gaat

Vraag veel groter dan aanbod Woningen in Vogelwijk weer gewild als vanouds

Door Sjaak Blom

Waar je ook komt, op bruiloften en partijen, verjaardagen en bijeenkomsten, de woningmarkt is een populair gespreksonderwerp. Negen van de tien keer wordt de huizenmarkt wel besproken. De huizen zijn te duur, niet te vinden, niet bereikbaar voor starters, verbouwingen lopen altijd uit de hand en verduurzaming, daar moeten we allemaal aan geloven. Tijd voor een gesprekje met een paar van de in onze wijk actieve makelaars Jan Hillenaar (van makelaarskantoor Joost van Vliet), Wim Korff de Gidts en Harold Belderbos.

Stabilisatie

Korff de Gidts is een echt familiebedrijf dat volgend jaar zijn honderdjarig bestaan viert. Zijn vader en opa gingen Wim voor. Zijn kantoor ligt net over de Houtrustbrug, aan het begin van de Van Boetzelaerlaan, maar

zelf woont hij in de Vogelwijk. „In goede en slechte tijden is deze wijk altijd gewild en zijn de woningen courant. Ik zie overigens nu een zekere stabilisatie. De harde stijging van na de economische crisis is er een beetje uit. De rente blijft laag, maar er zit wel een grens aan

de hoogte van de lening. Bovendien is het niet altijd even gemakkelijk een goede aannemer tegen een redelijke prijs te vinden.”

Dieptepunt

De woningmarkt is altijd wel in beweging: een golfbeweging, afhankelijk van allerlei factoren. Vorig jaar veranderden 60 woningen in de Vogelwijk van eigenaar, gemiddeld dus een stuk of vijf per maand. Jan Hillenaar, makelaar en taxateur van makelaardij Joost van Vliet aan het Distelvinkenplein, maakt een vergelijking met zeven jaar geleden. „De crisis die in 2008 uitbrak was op zich al uitzonderlijk, maar het dieptepunt daarvan, dat voor de huizenmarkt pas vijf jaar later werd bereikt, was nóg uitzonderlijker. In 2013 hebben in de Vogelwijk in totaal 120 huizen te koop gestaan zonder dat er een koper kwam.”

Jan werkt inmiddels twintig jaar aan het Distelvinkenplein. Zeventien jaar geleden kocht hij zich als compagnon in. „In tegenstelling tot wat we hadden verwacht, ging het herstel op de woningmarkt na de crisis heel snel. De vraag naar huizen is alweer enige tijd groter dan het aanbod, het vertrouwen in de markt is groot en de prijzen zijn flink opgelopen.”

Tikje

Harold Belderbos, met zijn kantoor eveneens een begrip in de Haagse vastgoedwereld en net als Wim Korff de Gidts ook een Vogelwijkbewoner, constateert dat de wijk het op de woningmarkt al een reeks van decennia goed doet. „Eigenlijk was er alleen sprake

van een tikje tijdens de crisis”, zegt hij lachend. „De ligging, het karakter van de woningen, de goede vervoersverbindingen en de sociale cohesie maken dat de Vogelwijk vrijwel altijd populair is geweest en nog steeds zeer gewild is. Volgens verschillende lijstjes is het zelfs een van de populairste wijken van Nederland. Elk woningtype heeft te maken met een grotere vraag dan het aanbod. Het meest voorkomende type in de Vogelwijk is zoals bekend de eengezinswoning. Die varieert hier nu in prijs van vijf à zes ton voor een tussenwoning tot 1 miljoen voor een hoekwoning.”

Waardefactoren

„Allerlei factoren zijn van invloed op de prijs: het woningblok, de staat van het huis en het aantal vierkante meters, de straat, de situering en de omgeving”, zegt Jan Hillenaar. „En je kunt als eigenaar zelf nog flink wat waarde toevoegen. Het bewoonbaar maken van de zolder met een vaste trap loont bijvoorbeeld onmiddellijk. Gezinnen met een paar kinderen willen graag voor iedereen een aparte kamer, ruimte voor hobby’s en thuiswerk en het liefst op elke verdieping sanitair.”

De ideale woning waarnaar in de Vogelwijk veel wordt gezocht, bestaat volgens hem uit zo’n 180 m² woonoppervlakte, 5 of 6 (slaap) kamers en twee badkamers. De staat van onderhoud aan de binnenkant is wel van belang, maar meestal willen nieuwe bewoners het binnen helemaal naar hun zin maken en dan wordt een nog relatief nieuwe keuken zo maar

vervangen. De Vogelwijk telt dan ook dagelijks veel afvalcontainers en aannemers.

Overigens is van alle factoren die de waarde van een huis bepalen één belangrijk element nog niet genoemd: emotie. „En dat is wat ik in de wijk hier vaak zie gebeuren: dat de keus voor een belangrijk deel een kwestie van emotie is,” zegt Jan Hillenaar.

Expats

Erfpacht speelt volgens de deskundigen wel een rol, maar Nederlandse kopers zijn goed in staat om de status van de erfpacht financieel te vertalen. Expats kijken nog wel eens vreemd aan tegen erfpachtconstructies. Vandaar dat die soms liever kiezen voor een wijk als het Statenkwartier, waar erfpacht niet aan de orde is. „Zolang de hypotheekrente laag blijft, zal de belangstelling groot blijven en de huizenprijs hoog”, verwacht Hillenaar. „Momenteel verkopen we nog hoofdzakelijk aan Nederlandse gezinnen, maar omdat de internationalisering van de arbeidsmarkt doorgaat, verwacht ik dat er steeds meer belangstelling van expats komt. Voor hen is onze wijk uitstekend geschikt.”

Appartementen

De makelaars hier aan het woord zien in de Vogelwijk vooral mensen die er al heel lang wonen. Het zijn bewoners die zeer aan deze wijk gehecht zijn geraakt en die op oudere leeftijd best naar een (compactere) appartement zouden willen verkassen, als dat maar in dezelfde omgeving is, of in elk geval vlakbij. Een mooi voorbeeld is het complex

Hellasduin met 42 appartementen dat komt te staan op de plek waar tot enkele jaren geleden de HALO was gevestigd. Makelaardij Korff de Gidts heeft alle appartementen vrij snel kunnen verkopen, overigens niet alleen aan Vogelwijkbewoners. Maar toch: als er in dit appartementen-segment in de buurt geen aanbod is, blijven veel ouderen liever in hun (te) ruime eengezinswoning zitten, weet Wim Korff de Gidts. Hierbij past nog wel een kanttekening: „In vergelijking met bijvoorbeeld het Statenkwartier, waar je nog veel kasten van huizen hebt, is de omvang van de gemiddelde woning hier in de Vogelwijk vaak nog net behapbaar als je ouder wordt.”

Verduurzaming

Bij gesprekken over de huizenmarkt gaat het ook vaak over verbouwingen en onderhoud. Vooral dat laatste is belangrijk om je woning aantrekkelijk te houden, benadrukt Harold Belderbos, die in de Vogelwijk is opgegroeid. „Daarbij gaat het dus om schilderwerk, dakgoten, muren en dergelijke. En wat in deze tijd ook erg telt: zo veel mogelijk verduurzamen. Isolatie van het dak, de ramen en de vloer en misschien het plaatsen van zonnepanelen. Soms is ook geluidsisolatie nodig.” Zonnepanelen op zich juicht hij toe, maar mooi vindt hij die zwarte vlakken niet, erkent hij. „Ik wacht op zonnecellen die zijn verwerkt in rode dakpannen”. Ook uitbouw van woningen ziet hij het liefst in stijl gebeuren, passend bij de bestaande architectuur. „En groene tuinen!”

Van de Ouderencommissie

Door Ine Essing

Spinoza, inspirerend filosoof

Wat een schot in de roos was het om eens aandacht te besteden aan de zeventiende-eeuwse filosoof Baruch Spinoza, die de laatste zeven jaar van zijn leven in Den Haag woonde! Er was zoveel belangstelling voor de Spinozawandeling van begin februari, waaraan maximaal vijftien personen konden deelnemen, dat er nog een tweede wandeling nodig was om alle belangstellenden mee te kunnen laten lopen. Kennelijk zijn veel mensen geïnteresseerd in het gedachtegoed van deze wetenschapper.

Graf van Spinoza achter de Nieuwe Kerk aan het Spui

Om die reden vroeg de organisator van de wandelingen, Marjan Scheeres, aan gids Jos de Wit of hij hierover ook een lezing wilde geven. Dat deed hij op 15 februari in de School voor Praktisch Filosofie op de hoek van de Sportlaan/Nachtegaallaan, waar we door Hetty en René van Schie zeer gastvrij werden ontvangen. Ook voor deze lezing was veel animo. Jos de Wit is een zeer goed verteller en kan de inzichten van deze filosoof zeer helder voor het voetlicht brengen.

Omdat er blijkbaar veel belangstelling is voor de grote denkers, overweegt Marjan om ook

over andere filosofen dergelijke bijeenkomsten te organiseren. Als u daarin geïnteresseerd bent, houd dan dit blad in de gaten.

Nieuwe activiteiten

'Haagse Sporen' door Paul Corbey, architect

Een tramrit door nieuw ontwikkelde stadswijken en een bezoek aan oud en nieuw Delft op maandag 23 maart.

We hebben eerder al aangekondigd dat er een hernieuwde kennismaking zou plaatsvinden met architect Paul Corbey met wie we in het verleden al twee stadswandelingen hebben gemaakt. Paul is jarenlang betrokken geweest bij de bouw van stationsgebouwen en heeft daardoor affiniteit met 'sporen'.

Over de 'Haagse Sporen' geeft hij op dinsdag 17 maart om 13.30 uur een lezing in het Museon. Iedereen kan deze lezing bijwonen en met een museumkaart is deze gratis. In vervolg hierop gaan wij op 23 maart een tramrit maken over de sporen die hij in deze lezing voorbij heeft laten komen.

We beginnen op Den Haag Centraal en nemen daar de tram naar Leidschendam, om vervolgens over te stappen op lijn 19 die ons over 'nieuwe sporen' door 'nieuwe wijken' naar Delft zal brengen. Daar stappen we uit om het Agnetapark te bezoeken, een vrij onbekend pareltje van architectuur, eind negentiende eeuw gebouwd op initiatief van de toenmalige directeur van de Gist- en Spiritusfabriek, Jacques van Marken, voor zijn personeel. Hij ging er ook zelf wonen, samen met zijn vrouw Agneta, naar wie het wooncomplex met het omringende park vernoemd is.

Station Delft

Na een eenvoudige lunch wandelen we door historisch Delft naar architectenbureau Mecanoo (van onder anderen de internationaal vermaarde Francine Houben) aan de Oude Delft. Dit bureau heeft het nieuwe NS-station Delft ontworpen. Aan de hand van een maquette van dit station krijgen we uitleg over het ontwerp en de aanleg ervan. Er kwam heel wat bij kijken om hier de rails van boven de grond naar onder de grond te krijgen. En met name de hal in het nieuwe stationsgebouw heeft heel wat bijzondere details. Vervolgens lopen we naar het station om alles wat we gehoord hebben, met eigen ogen te aanschouwen.

Maar dan zijn we nog niet klaar met onze excursie. Vanuit het nieuwe stationsgebouw lopen we langs het oude stationsgebouw, dat een restaurant is geworden, verder langs het spoor van tramlijn 1, om uit te komen bij de Schie. In café-brasserie Huszár, vernoemd naar de Hongaars-Nederlandse kunstenaar Vilmos Huszár, representant van kunstbeweging De Stijl, sluiten we de middag af met een drankje.

De brasserie, met in het trappenhuis een prachtig glas-in-loodraam van Huszár, is gevestigd in het voormalig hoofdkantoor van staalfabriek Braat, met name gespecialiseerd in stalen raamkozijnen, die o.a. verwerkt zijn in de bekende Van Nellefabriek in Rotterdam. De inrichting van de brasserie is een lust voor het oog. Tegenwoordig is het ook een verzamelgebouw voor kunstenaars.

Het is een vol en lang programma. Je moet in staat zijn een flink stuk te lopen, op soms ongelijke ondergrond. En vergeet niet je OV-kaart mee te nemen!!

Programma in het kort:

Datum: maandag 23 maart 2020 van 11.00 tot 17.30 uur

11.00 uur: Verzamelen Den Haag Centraal, Stationshuiskamer (1e etage)

Koffie/thee en inleiding door Paul Corbey

11.45 uur: Vertrek voor bezoek aan Agnetapark

13.00 uur: Lunch (soep/broodje)

14.00 uur: Bezoek aan Mecanoo en aansluitend het station

15.30 uur: Bezoek aan café-brasserie Huszár voor afsluitend drankje

16.30 uur: Huiswaarts op eigen gelegenheid met tramlijn 1 of de trein

Aanmelden: per e-mail bij Ine Essing, e-mail: ouderen@vogelwijkenhaag.nl, o.v.v. naam, adres en telefoonnummer. Als dat niet mogelijk is telefonisch: 070-3460604, uiterlijk tot donderdag 19 maart.

NB: svp aangeven als je geen vlees eet!!

Maximaal aantal deelnemers: 20

Eigen bijdrage: € 10,00, ter plekke contant te voldoen.

Bevrijdingsontbijt

Zoals u ook al elders in dit blad kunt lezen, is er op dinsdag 5 mei om 09.30 uur een bevrijdingsontbijt voor wijkbewoners. Reserveer die datum dus alvast in uw agenda. In het volgende wijkblad staan meer details.

Afgelopen woensdagavond, 4 maart, is onder het motto 'Isoleren is altijd goed!' een leden-bijeenkomst van Vogelwijk Energie(k) gehouden in het clubgebouw van sportvereniging Quick. Een verslag hiervan kunt u verwachten in het volgende wijkblad en op onze website www.vogelwijkenergiek.nl

Onderwijl loopt een aantal succesvolle acties die wij onlangs in gang hebben gezet gewoon door, zowel voor leden als voor niet-leden. Zie het wijkblad jan-feb 2020 voor een overzicht; het gaat onder meer om een elektrische deelauto en de aanschaf van energiezuinige koelkasten en kookplaten met korting).

Een van deze acties willen we nogmaals extra onder de aandacht brengen, namelijk de 'brede' verduurzamingsactie in samenwerking met het installatiebedrijf *Energy Guards* (<https://energyguards.nl>)

Zonnepanelen

Tot nu toe hebben zo'n 20 wijkbewoners van deze actie gebruik gemaakt en één of meerdere maatregelen laten uitvoeren ter verduurzaming van hun woning en besparing van energie.

De actie omvat vijf mogelijke maatregelen, alle uitgevoerd door de installateurs van *Energy Guards* en met speciale kortingen en andere voordelen. We werken bovendien samen met fabrikanten uit de Haagse regio.

'Traditionele' zonnepanelen op het bestaande (pannen)dak van uw woning.

Zonnepanelen als dakpanvervanging.

Het Haagse bedrijf *Exasun* produceert zwarte en ook terrakleurige zonnepanelen, die tussen de bestaande pannen, dus geïntegreerd in het dak, worden geplaatst (<https://exasun.com>).

Een zonneboiler van het bedrijf *HRSolar* uit De Lier (hrsolar.nl).

Een warmtepomp van het Delftse bedrijf *Techneco* (<https://techneco.nl>).

Dichten van kieren en gaten.

Voor de eerste vier maatregelen krijgt u een korting van 10% op de materialen en de installatie. Voor kierdichting krijgt u een korting van 50% op door *Energy Guards* te plaatsen materialen, met een maximum van € 50 per adres. Bovendien verzorgt *Energy Guards* kosteloos het aanvragen van subsidie indien die voor de betreffende werkzaamheden beschikbaar is, en – na realisering van één of meerdere maatregelen – het aanvragen van een (nieuw) energielabel.

Meld u aan op vogelwijk.energyguards.nl, dan wordt contact met u opgenomen om uw wensen en mogelijkheden te bespreken en een offerte te maken.

Straatverlichting in de wijk krijgt zuinige LED-lampen

Het bedrijf PCO Infra uit Den Hoorn is onlangs in opdracht van de gemeente begonnen met het aanbrengen van energiezuinige LED-lampen in de straatlantaarns van de Vogelwijk. De lantaarns, die in 1925 zijn ontworpen door Piet Zwart, industrieel vormgever en graficus op het architectenbureau van Berlage, krijgen bij de vernieuwing van de verlichting ook een nieuwe witte lampenhouder. De bedrading en aansluiting wordt eveneens vernieuwd.

De gemeente Den Haag telt in totaal ruim 70.000 straatlantaarns. Volgens het in 2018 gepresenteerde gemeentelijk lichtplan *Visie op Licht* zouden in twintig jaar tijd al deze lantaarns van LED-lampen moeten zijn voorzien. Den Haag kreeg in 1570 z'n eerste straatverlichting. Toen werden op en rond het Lange Voorhout, langs de Hofvijver en op het Binnen- en Buitenhof in totaal 33 lantaarns met kaarsen geplaatst.

Expositie over teloorgang van de Sacramentskerk

Onder de titel *Kinderen van de koster* is tot 23 maart in de voormalige Jeruzalemkerk aan het Pomonaplein van woensdag tot en met zondag tussen 10.00 en 19.00 uur een fototentoonstelling te zien over de sloop van de Sacramentskerk aan de Sportlaan.

Twee fotografen, Annelies Schouten en Brigitta Maes, hebben de sloop van deze kerk op de voet gevolgd. Annelies is een dochter van de vroegere koster, organist en koordirigent van de Sportlaankerk, Theo Schouten. Zij groeide in de Vogelwijk op in een gezin met 15 kinderen (negen meisjes en zes jongens), eerst aan de Mezenlaan en later aan de Kanarielaan. Haar broer Frank zorgde voor historisch materiaal en de andere broers en zussen droegen ten behoeve van de expositie herinneringen en voorwerpen aan die te maken hebben met de kerk. Birgitta is een Haagse fotografe met een fascinatie voor sloop en verval.

Annelies en Birgitta mochten eind 2018 in de kerk fotograferen voordat de slopers kwamen. Vanaf dat moment waren beiden vrijwel dagelijks te vinden op de locatie waar zij veel ex-parochianen en andere belangstellenden spraken, die vroegen of hun foto's nog ergens te zien zouden zijn. Zo ontstond het idee voor een expositie.

Karateclub KSK in de Vogelwijk: voor kinderen en volwassenen

KSK Nederland is een jonge, groeiende karateclub, die zijn thuisbasis heeft in het Health & Sports Center Westduin aan de Laan van Poot. KSK staat voor een speciale vorm van karate: Kimura Shukokai Karate. Het wordt een 'sportieve lifestyle' genoemd waarin welzijn en persoonlijke groei primair zijn.

Kinderen die behoefte hebben aan discipline en structuur in een respectvolle en vriendschappelijke omgeving voelen zich hierbij snel thuis. Karate is ook een perfecte sport om te werken aan weerbaarheid en biedt een energieke uitlaatklep.

Voor volwassenen biedt KSK diverse fysieke uitdagingen, die ook leiden tot conditieverbetering en het 'leggen van je gedachten'.

KSK breidt binnenkort uit met onder meer de volgende programma's:

Vanaf maart voor jongens en meisjes van 7 jaar en ouder:

Locatie: Club Westduin, Zaal B5 (Laan van Poot 355a)

Tijdstip: Elke dinsdag 16:00 – 17:00

Aanbieding voor maart: 12 euro; normaal per maand: 24 euro

Vanaf woensdag 8 april voor (jong) volwassenen

Locatie: Club Westduin, Zaal B5 (zie boven).

Tijdstip: Elke woensdag 18:45 - 19:45

Maandelijkse kosten: 28 euro.

Proefles: 7,50 euro

Bel voor meer informatie met Sensei Carmen:
06-26532988.

Facebook: Kimura Shukokai Karate Nederland.

Instagram: kskn_dojo

Lezing Saskia Gras:

De Passies van Johan Sebastiaan Bach

Enkele dagen voor Goede Vrijdag krijgt u begin april de mogelijkheid om Bachs Mattheus- en Johannes Passion te doorgronden.

In gebouw *Ken u Zelfen* aan de Laan van Poot 292 legt kunsthistoricus Saskia Gras op maandagmiddag 6 april uit hoe Bach zijn Passies muzikaal verbeeldde. Prachtige aria's als het beroemde 'Erbarme dich', het overdonderende 'Sind Blitze, sind Donner in Wolken verschwunden' uit de Mattheüs Passion en het tederere 'Ich folge dir gleichfalls mit freudigen Schritten' uit de Johannes Passion worden verklaard en beluisterd.

Datum: Maandag 6 april van 15.00-16.45 uur

Locatie: Laan van Poot 292

Kosten: € 15

Aanmelden: saskiagrass@hccnet.nl of telefoon: (070) 4481054 (antwoordapparaat inspreken).

Lunch en 'voorleestheater' in wooncentrum Duinhage

Op woensdag 11 maart zijn Vogelwijkbewoners hartelijk welkom in woonzorgcentrum Duinhage (De Savornin Lohmanlaan) om daar een lunch te gebruiken en aansluitend een vrolijke voorlees-sessie bij te wonen door de twee actrices Jhanna Houweling en Ellen van Rossum. Zij lezen en vertellen diverse herkenbare verhalen, geïllustreerd door live-geluiden en omlijst met muziek.

De lunch begint om 13.00 uur en het gehele programma duurt tot plm. 15.30 uur. Het gehele arrangement kost 7.50 euro en het 'voorleestheater' zonder lunch 5 euro.

Belangstellenden dienen zich aan te melden bij Evelien Hakvoort, telefoon: 070-7541621 of per mail: evelien.hakvoort@florencia.nl

Ken U Zelfen

Spiritueel centrum

Laan van Poot 292 - tel. 368 61 62

Woensdag 11 maart: Martin Reul verzorgt een avond met helderziende waarnemingen a.d.h.v. een briefje met uw eigen geboortedatum. Na de pauze kunt u worden gemagnetiseerd door diverse magnetiseurs.

Woensdag 18 maart: Psychometrie van helderziende Maria Plop aan de hand van foto's van overleden personen

Woensdag 25 april: 'Zandlezen' met Henny Schot

Woensdag 1 april: Gerrit van Oorschot geeft u een boodschap mee aan de hand van een schelp die u uitkiest

Woensdag 8 april: Martin Reul verzorgt een avond met helderziende waarnemingen a.d.h.v. een briefje met de naam van een overleden persoon. Na de pauze kunt u worden gemagnetiseerd door diverse magnetiseurs.

Woensdag 15 april: Meriam van Zanten bedrijft psychometrie aan de hand van door de bezoekers meegebrachte foto's of voorwerpen

Alle vermelde bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur

In de Brievenbus

Reacties en meningen van leden van wijkvereniging De Vogelwijk

Graag willen wij onze medewijkbewoners oproepen minder hout of houtskool te stoken in open haarden, houtkachels en barbecues en het liefst daar helemaal mee te stoppen. Tot voor kort zeiden we zo nu en dan tegen elkaar als we 's avonds buiten kwamen: het is weer 'openhaardweer'. Maar het houtbranden lijkt steeds populairder te worden en nu gaat er in de wintermaanden haast geen avond voorbij zonder de bekende doordringende geur. Bovendien is het in de zomer bijna elk weekend wel ergens barbecuetijd. Mensen met ernstige luchtwegklachten hebben flink last van al deze uitstoot en kunnen het daardoor zeer benauwd krijgen.

Bij de verbranding van hout komen schadelijke stoffen vrij, zoals fijnstof, PAK's, benzeen en koolmonoxide. De rook is voor iedereen ongezond, maar vooral voor mensen met luchtwegaandoeningen, hart- en vaatziekten, ouderen en kinderen. Zij kunnen meer en eerder klachten ontwikkelen door houtrook.

Gevoelige luchtwegen

Ongeveer 1 op de 3 Nederlanders heeft wel eens last van de open haard, houtkachel, barbecue of vuurkorf van de burens. Sommige mensen vinden de geur onprettig, anderen hebben gevoelige luchtwegen en moeten hun ramen en roosters zelfs sluiten om de rook buiten te houden. (Zie ook www.rivm.nl en www.milieucentraal.nl)

Langdurige blootstelling aan luchtverontreiniging leidt volgens het RIVM tot een levensduurverkorting van naar schatting dertien maanden voor de gemiddelde Nederlander. Daarnaast zijn ook andere effecten waargenomen, zoals verergering van bestaande aandoeningen van hart- en vaatstelsel, luchtwegen en longen.

Het Longfonds (www.longfonds.nl) verwacht dat het aantal mensen met luchtwegaandoeningen als COPD en astma door alle luchtvervuiling de komende jaren sterk zal toenemen. Mede om die reden heeft het RIVM onlangs een stookalert ingesteld. Als je je daarvoor opgeeft, krijg je een mail zodra in je regio de weersomstandigheden of luchtkwaliteit bijzonder ongunstig zijn.

Voor mensen die toch graag hout verbranden, leveren de websites van de Vereniging Eigen Huis en Milieucentraal diverse tips voor verantwoord stoken en het beperken van schadelijke uitstoot. We zijn erg goed in het gezamenlijk optrekken als het gaat om het verduurzamen van onze Vogelwijk. Wat zou het mooi zijn als we ons ook gezamenlijk verantwoordelijk gaan voelen voor onze bijdrage aan de luchtkwaliteit.

Carla Rus en Bert de Vries
Kramsvogellaan
bertdevries23@gmail.com

Vogelwijk zou aanzienlijk meer Stolpersteine moeten hebben

Door Dick van Rietschoten

Het is niet mogelijk gebleken om in de bevrijdingsmaand mei een zogeheten Stolperstein (struikelsteen) te laten plaatsen in het trottoir ter hoogte van Pauwenlaan 11. De vraag is zelfs of de steen, ter herinnering aan de in 1943 weggevoerde en in Sobibor vermoorde bewoonster Franciska Möller, er dit jaar wel zal komen.

De Duitse kunstenaar Gunter Demnig, de initiatiefnemer van het Project Stolpersteine die vrijwel alle stenen zelf plaatst, heeft een zeer drukke agenda. Hij komt pas in november naar Den Haag, maar hier bestaat volgens een gemeentelijk woordvoerder al een wachtlijst van 76 aanvragen voor het plaatsen van de herdenkingsstenen.

Symbolische steen

Een extra complicerende factor is dat Vogelwijkbewoner Han Mulder, die het initiatief nam tot het aanbrengen van de steen op de Pauwenlaan, inmiddels door onderzoek heeft ontdekt dat er nog veel meer Joodse bewoners uit de Vogelwijk naar de Duitse vernietigingskampen zijn weggevoerd. Hij wil nu nagaan of het mogelijk is om in de wijk één steen neer te leggen die symbool staat voor alle Joodse slachtoffers van weleer.

Overige slachtoffers

Naast Franciska Möller van de Pauwenlaan zijn nu ook de volgende slachtoffers bekend: Bertha Wolff, Sportlaan 95, geboren in 1933 (op 10 jarige leeftijd omgekomen in Auschwitz), Julius de Leon, Sportlaan 104, geboren in 1896 (Buchenwald 1944), Anna Silberschütz, Pauwenlaan 71, geboren in 1904, en haar 8-jarige dochter Lieselotte en zes maanden oud zoontje Leopold (Sobibor, 1943), Celine Gerzon, Pauwenlaan 79, geboren in 1921

(Auschwitz, 1943), Bernard Cohen, Distelvinkenplein 5, geboren in 1887 (Auschwitz, 1942), Abraham (1888) en Josephina (1887) Goudsmit en hun 22-jarige dochter Lily, Spreeuwenlaan 35 (Auschwitz, 1942), de zussen Caroline (1893), Frieda (1895) en Emma (1898) de Vries, Leeuwerikplein 5 (Auschwitz, 1942; hun 99-jarige vader Nathan die bij hen inwoonde, werd overgebracht naar Amsterdam, waar hij kort daarna overleed), Henriëtte Leijesdorff, Sijzenlaan 78, geboren in 1873 (Westerbork, 1942; haar man Louis Leijesdorff overleed al in Den Haag) en vijf bewoners van Sportlaan 136 die in Auschwitz en Sobibor omkwamen: Christina Duitz (1884), Elizabeth Davidson (1884), Hetty van Laar-Davidson (1908), Philip van Laar (1908) en Veronica Davidson (1913).

Sportlaan

De genoemde adressen op de Sportlaan komen niet meer overeen met de huidige locaties, omdat de huisnummers op de Sportlaan tot ongeveer 1950 anders was. Er was toen maar één kant bebouwd en de nummers liepen gewoon lineair op, dus 1,2,3,4 enzovoorts. Later kregen de flats aan de andere kant van de laan de even nummers. Enkele woningen aan de Sportlaan dragen behalve het huidige nummer ook nog het nummer van weleer. Dat is bijvoorbeeld het geval bij Sportlaan 265 (was 154).

Kwettertjes

Kleine gratis advertenties over vraag en aanbod, afkomstig van leden van de wijkvereniging

Plaatsingsvoorwaarden

Bedrijfsreclame is niet toegestaan, tenzij het gaat om cursussen en lessen. Aanbevelingen voor huishoudelijke hulp mogen wel, maar alleen met vermelding van eigen telefoonnummer of mailadres van de referent.

Een advertentie mag maximaal 2x per jaar worden aangeboden. Aanlevering voor de 18e van elke maand bij mevr. M. Boutkan, Pauwenlaan 99, tel. 3684333. E-mail: mhboutkan@planet.nl

TE KOOP - Zo goed als nieuwe Glide Pro 2GO-ability rolstoel, compleet met voetsteunen, extra kussen en rugtas. Paar keer gebruikt, half jaar oud. Aluminium, dus licht in gewicht en gebruik. Makkelijk wendbaar. Soepel en gemakkelijk te vouwen zodat hij achterin de auto kan. Nieuw 400 euro. Nu te koop voor 225 euro. Meer informatie bij Annelij Lunsingh Tonckens: 06-48452034.

GEZOCHT - Vrijwilligers met een warm hart gezocht voor het Jacobshospice aan de Koningin Emmakade. Dit biedt een thuis voor mensen die nog maar kort te leven hebben. Ben je geïnteresseerd om vrijwilliger aan bed te worden of past de rol van gastvrouw/gastheer je meer? Je kunt ook helpen als kookvrijwilliger in het hospice. Kijk op de website voor meer informatie: www.jacobshospice.nl of bel met een van de coördinatoren, tel. 070-3081081 (o.a. Carla van Hengstum)

AANGEBODEN - Schilder heeft nog tijd over voor zowel binnen- als buitenklussen en komt graag vrijblijvend bij u langs. Ervaring en contacten in de Vogelwijk. Uurloon: 16 euro (ex materialen). Tel. 06-17944665.

GEZOCHT - Ervaren, betrouwbare huishoudelijke hulp voor circa 4 uur in de week. Graag met eventuele referenties in de Vogelwijk. Bel 06-10931603.

AANGEBODEN - Thule skibox inclusief dakdrager, 2.30 lang, in goede staat. Af te halen voor klein prijsje. Info: mhboutkan@planet.nl.

GEVONDEN - Omafiets, model Pelikaan. Stond bovenop de bunker Kwartellaan. Ben je hem kwijt of heb je hem daar neergezet, bel dan na 18.00 's avonds tel. 070-3606614.

TIJDELIJKE WOONRUIMTE GEZOCHT - Onze zoon en zijn vriendin komen eind maart na een verblijf van 4,5 jaar Finland voor studie en werk terug naar Nederland. Zij zoeken een tijdelijke woonruimte om van daaruit op zoek te gaan naar een definitieve plek. Tijdelijk huurcontract is ook prima. Meer informatie bij Karel Buesink: tel. 06-19394233.

RESTAURANTMAATJE GEZOCHT - Ik ben op zoek naar een maatje om mij gezelschap te houden bij het eten bij o.a. Walong op de Frederik Hendriklaan, om te beginnen 1 x per maand. Bij interesse bellen naar tel. 070-3239028 of stuur een email naar info@josbaart.nl

DAMESFIETS GEZOCHT - Wij zijn op zoek naar een tweedehands damesfiets die nog goed fietst, liefst tegen een schappelijke prijs. Tel 06-2716939.

OPPAS GEZOCHT - Wij zijn een gezin met twee vrolijke meisjes van 5 en 7 jaar. Vanaf september zoeken we een lieve, zorgzame en enthousiaste oppas voor 2 à 3 dagen in de week (ma/di om de week/do), van 15.00 uur (ophalen van school) tot 17.30 uur. We wonen aan de rand van de Vogelwijk en op 5 minuten fietsafstand van school. Reacties naar: marijnsanne@gmail.com of 06-29429851.

THEATER IN DE FUUT - Na veel uitverkochte voorstellingen nu vanaf april nieuwe ronde, nieuwe kansen op het strand! Casper van Bohemen & Linda Møller spelen DOEK! van Maria Goos, waarbij het publiek wordt meegesleurd in een emotionele achtbaan vol humor, whisky en muziek. Woe 15-4, 24-6, 8-7, Strandtent de Fuut. Kosten: € 25 (incl. welkomstdrankje) of € 45,- diner & theater. Reserveren: theater@defuut.nl of bel 070-2230014. Meer info: www.theatergroep-plankgas.nl

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.

Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.

Wijkagent: Steven van der Gaag.

Tel. 0900 - 8844 (vraag naar Bureau Segbroek Den Haag).

e-mail: steven.van.der.gaag@politie.nl

Werkdagen: ma t/m donderdag en weekends.

Buurtveiligheid

Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk, e-mail: 112vogelwijk@gmail.com

Brandweer:

Bij brand: 112

In alle andere gevallen: (070) 362 11 50

Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren: (070) 359 15 11

Doktersnachtdienst

tel. (070) 346 96 69

Informatie dienstdoende apotheken

tel. (070) 345 10 00

Stadsdeelkantoor Segbroek

Fahrenheitstraat 190, tel. (070) 14070.

Directeur: Annette de Graaf, email:

annette.degraaf@denhaag.nl

Openingstijden: Alleen op afspraak

(via www.denhaag.nl onder 'Contact') op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 tot

16.30 uur en op woensdag van 12.00 tot 20.00

uur. Voor paspoorten en rijbewijzen moet u naar

stadsdeelkantoor Centrum of Escamp.

Dierenambulance Den Haag

tel. (070) 328 28 28

Klachtentelefoon gemeente

Tel. 14070

Informatie over het duingebied

Eric Wisse

tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulpcentrale Vogelwijk

Tel. (070) 262 99 99 of (070) 205 24 80.

Ouderenconsulent

Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen: bel ouderenconsulent Lizeth Kastelein: (070) 20 52 480.

Wijkbus Segbroek

Voor aanmelding als abonnee (€25 per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel en oppasservice

Via ouderenconsulent Lizeth Kastelein (070 - 20 52 480) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is.

Ook kan Lizeth op verzoek de oppasservice voor volwassenen inschakelen. Wie enkele uren de deur uit moet, maar de zorg heeft voor een volwassen huisgenoot die niet alleen kan worden gelaten, kan een beroep op deze service doen.

Thuiszorg

Florence Gezondheid en Zorg

In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgverlening.

Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)

O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.

Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709

e-mail: instroom@hwwzorg.nl

Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag

(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)

e-mail: info@evitazorg.nl

Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

B.a.B Zorg

Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.

24/7 bereikbaar. Tel: (070) 239 01 05,

e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Wijkvereniging De Vogelwijk

Website

www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging

Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur

Voorzitter

Redmar Wolf, Patrijslaan 4
e-mail: voorzitter@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris

Hans van Nieuwkerk, Laan van Poot 176
e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester

Adam Braithwaite
Nieboerweg 224
e-mail: penningmeester@vogelwijkdenhaag.nl

Overige bestuursleden

- Marcella Putter
Sperwerlaan 7, tel. 06 18304453,
e-mail: me_schutte@hotmail.com
- Portefeuille Openbare Ruimte vacant

Ledenadministratie

voor aanmeldingen, opzeggingen en
adreswijzigingen

Paul Raasveldt, Patrijslaan 6,
tel. 06 - 24778721,
e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het
maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar.
Voor de contributiebetaling wordt een factuur
toegezonden.

Rek.nr. wijkvereniging:
IBAN: NL61 INGB 0001783722

Activiteiten & Clubs

Buurtveiligheid

Platform 112Vogelwijk
e-mail: 112vogelwijk@vogelwijkdenhaag.nl

Commissie Kinderactiviteiten

Alphons Jacobs, Kiplaan 8
e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Ouderenactiviteiten

Ine Essing, tel.: 346 06 04
e-mail: ouderen@vogelwijkdenhaag.nl

Verkeerscommissie

Stef Tours en Fred van der Burg
e-mail: verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Werkgroep AED Vogelwijk

aedvogelwijk@gmail.com
tel. 06-53414041

Vogelwijk Energie(k)

Voorzitter: Rutger van Hoogstraten, Fuutlaan 1
Secretaris: Paul Schlotter, Kwartellaan 24
e-mail: info@vogelwijkenergiek.nl

Kustcommissie

Irene van Geest, e-mail: irenevangeest@planet.nl

Cultuurcommissie

Rita Reimer
e-mail: rita.reimer@kpnmail.nl

Damesgymnastiek

Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool
Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02,
e-mail: inekecas@xs4all.nl

Jeu de boules

Sportveld Laan v. Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.
Info: Liesbeth Hijmans, Fuutlaan 7,
tel. 06-83224388, e-mail: 2566sb7@hetnet.nl

Volleybalclub

Woensdag 20.15-22.00 uur in sportcomplex
Westduin, Laan van Poot 355A.
Contact: Hans van Schuylenburch, tel. 06-29045258

Conditietraining voor mannen

di. avond 20.30-21.45, Segbroek College, Klaverstraat
Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Vogelwijk huiskamerbridgeclub

Elline v. Dijk, (070)3659257,
bridgevogelwijk@gmail.com

Seniorengym

Zaterdag 09.45-11.00 uur in de Heldringschool
Monique v.d. Knaap: tel. (070) 363 23 15